

Postmottak Byåsen barnehager
Postmottak Trondheim eiendom

Vår saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.	Dato
Rune Berg	18 /12471/614/A10/&58/ oppgis ved alle henv.		13.07.2018

Byåsen barnehager – tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte den 19.6.2018 tilsyn ved Byåsen barnehager (Havsteintunet- og Munkvoll barnehage). Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagene ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Byåsen barnehager kunne ved tilsynet legge fram dokumentasjon på en del rutiner som omhandler barns sikkerhet i ulike situasjoner, og vårt inntrykk er at barnehagen i hovedsak ivaretar sikkerheten. Risikovurderingene barnehagen har dokumentert er tildels lite spesifikke, og beskriver ikke fullgodt hvordan barnehagen styrer de ulike farene/uønskede hendelsene. Ved befaringen observerte vi avvik knyttet til sikkerhet. Videre observerte vi teknisk støy fra ventilasjonsanlegg på begge barnehagene.

Det ble funnet 2 avvik i forbindelse med tilsynet. I tillegg ble det gitt 2 anmerkning hvor Miljøenheten ser et forbedringspotensiale.

Avvik 1: Byåsen barnehager kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns sikkerhet.

Avvik 2: Barnehagen kan ikke dokumentere at lydforholdene på oppholdsrommene er tilfredsstillende.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette **innen 26.8.2018**. Etter denne dato vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik

Frist for retting av avvik vil bli satt til **1.11.2018**.

2. Beskrivelse av Byåsen barnehager

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Miljøenheten
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Erling Skakkes gate 14

Telefon:
+47 72542550

Telefaks:
+47 72542551

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: miljoenheten.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse: www.trondheim.kommune.no

Byåsen barnehager består av Munkvoll barnehage og Havsteinaunet barnehage. Havsteintunet har tre avdelinger med ca 57 barn, mens Munkvoll barnehage har to avdelinger med til sammen ca 40 barn.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på internkontrollrutiner for å ivareta barns sikkerhet, avvikshåndtering (jf §4) samt dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14). Det ble foretatt en gjennomgang av dokumentasjon med styrer og fagleder, intervju av to ansatte ved hver barnehage, samt befaring av lokalene og uteområdet.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

Risikoanalyse Byåsen barnehager
Handlingsplan 2018 AMG
Utfylt sjekklister barnehagens inneområdet, datert 26.4.2018

Deltakere ved tilsynet

Kirsti Iversen, enhetsleder Byåsen barnehager
Hanne Grong, avdelingsleder Byåsen barnehager
Wenche A. Holmen, ped.leder Byåsen barnehager
Kjersti S. Selmer, Assistent, verneombud Byåsen barnehager
Bente Odden, assistent Byåsen barnehager
Julie L. Bugge-Roksvaag, ped.leder, verneombud Byåsen barnehager
Thea Berg Lauvsnes, rådgiver Miljøenheten
Rune Berg, rådgiver Miljøenheten

3.1 Risikovurderinger

Avvik 1: Byåsen barnehager kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns sikkerhet.

Barnehagen må gjennomføre og dokumentere systematiske risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan utgjøre fare for barnas sikkerhet. Dette innebærer en kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen. Risikovurderingene skal legges ved i tilbakemeldingen til Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Ledelsen har i forkant av tilsynet utarbeidet en risikovurdering som skal ivareta mesteparten av barnehagedriften. Skjemaet som er brukt inkluderer risikotype, sannsynlighet, skadeomfang og forebygging. Barnehagen ikke har definert hva som legges i kategoriseringen av sannsynlighet og skadeomfang (f. eks. hva "lav" sannsynlighet eller "alvorlig" skadeomfang betyr). Videre er de konkrete farene som er vurdert ofte lite spesifikke. Det er heller ikke angitt, eller kommet fram til, samlet risiko (produktet av sannsynlighet og konsekvens) for de ulike farene som beskrives.

Vurdering

Vi vurderer at sikkerheten i stor grad er ivaretatt ved barnehagen, men at barnehagen ikke i tilstrekkelig grad kan dokumentere hva som er kartlagt og vurdert når det gjelder farer og uønskede hendelser i barnehagedriften. Farene som er oppgitt i skjemaet som ble lagt fram er til dels svært generelle. Eksempelvis er "alvorlige ulykker" vurdert som egen risiko. Dette er en risiko med en lang rekke hendelser med ulik sannsynlighet og konsekvens. Videre kommer det ikke alltid tydelig fram hvilke tiltak/rutiner som skal redusere risikoen. I skjemaet blandes forebyggende tiltak med beredskap. Barnehagen har ikke en systematisk tilnærming til risikovurdering som arbeidsprosess og metodikk.

Veileder til forskriften, [Miljø og helse i barnehagen](#), sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene skal være skriftlig. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må på en mer detaljert og systematisk måte enn tidligere gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurdere risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens [faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler](#). Dere bør konkretisere graderingen av sannsynlighet og konsekvens: hva ligger i begrepene "ofte", alvorlig" osv.

Miljøenheten påpeker at det ikke er meningen dere skal risikovurdere enhver hendelse på ethvert sted, men holde fokuset på de relevante farene som medfører høyest risiko i den daglige driften. Vi anbefaler å starte med risikovurdering av inneområde, uteområde og faste turmål. Har man gjort et systematisk og godt arbeid med risikovurderingen vil den også kunne overføres til en rekke andre aktiviteter som ikke direkte er blitt risikovurdert. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

3.2 Lydforhold

Avvik 2: Barnehagen kan ikke dokumentere at lydforholdene på oppholdsrommene ved både Havsteintunet og Munkvoll er tilfredsstillende.

Barnehagen må dokumentere ved lydmålinger at teknisk støy fra ventilasjonsanlegg tilfredsstiller krav i NS 8175. I tilbakemeldingen til Miljøenheten skal dere beskrive måleresultater og evt. tiltak som er utført, og rapport fra støymålingene skal legges ved.

Observasjon

På befaringen observerte vi tydelig støy fra ventilasjonsanlegget på oppholdsrommene ved gulbygget Havsteintunet barnehage. Barnehagen har ikke registrert forholdet tidligere og det er ikke meldt som avvik til Trondheim eiendom. Videre registrerte vi støy fra ventilasjonsanlegget i oppholdsrommet på Munkvoll, men lydnivået her var lavere enn i gulbygget på Havsteintunet.

Vurdering

Støynivået som ble observert på Havsteintunet barnehage (gulbygget) indikerer sterkt at lydforholdene i barnehagen ikke tilfredsstillende krav til lydnivå fra tekniske installasjoner gitt i NS 8175. Observert støy på Munkvoll var noe lavere, men vi vurderer at det kan overskride kravene i NS 8175. Støy er definert som uønsket lyd. Støy oppleves som slitsomt, og kan derfor medvirke til stress og helseplager over tid, selv om støyen i seg selv ikke er så høy at den gir hørselsskade. Barnehagens lokaler skal ha tilfredsstillende lydforhold. Det må derfor gjøres tiltak som reduserer støynivået fra ventilasjonsanlegget og dokumenteres at lydforholdene på oppholdsrommet er tilfredsstillende. Ved Munkvoll må det gjøres lydmålinger for å undersøke om lydnivået fra ventilasjonsanlegget overskrider grenseverdiene i NS 8175. Dersom målingene avdekker for høyt lydnivå må det gjøres tiltak som sikrer tilfredsstillende lydforhold. Se retningslinjer for lydmålinger i skoler og barnehager.

<https://docs.google.com/document/d/1nbKupQtpOHxgMsgNmzZ1odE3RmbhXj2NtOx5BVaTedo/e/dit>

3.3 Sikkerhet på lekeområdet

Merknad 1: Sikkerheten på barnas lekeområde bør gjennomgås.

Observasjon/vurdering

Støtmattene under det ene klatrestativet på Havsteintunet barnehage var delvis fjernet og løsnet i ytterkant. Barnehagen bør undersøke om fallunderlaget og fallsonen fortsatt er tilfredsstillende ved dette klatrestativet. Det ble opplyst at lekeplasskontrollen skal komme på sin årlige befaringsløp i løpet av sommeren og at barnehagens ledelse skulle ta spesifikt opp dette fallunderlaget da.

Videre ble det avdekket at en av de høye hyllene på lekearealet på Havsteintunet ikke var festet til vegg. Dette til tross for at det nettopp var utført en vernerunde hvor også et av sjekkpunktene var å undersøke om hyller var festet til vegg. Det ble opplyst at den aktuelle hyllen skulle bli festet i løpet av kort tid.

3.4. Avvikshåndtering

Merknad 2: Barnehagen bør utarbeide en rutine som beskriver hvordan avvik skal håndteres og dokumenteres.

Observasjon/vurdering:

Barnehagen har et system for å melde og følge opp avvik. Alle ansatte har vært på kurs i 2014 med avvikssystemet som tema. Det er også jobbet mye med hva som skal inn i systemet. Det mangler derimot en skriftlig rutine (bruksanvisning) på hvordan man melder avvik ved Byåsen barnehager.

Miljøenheten er av den oppfatning at avvik stort sett følges opp og dokumenteres ved barnehagen. Barnehagen bør likevel lage seg en rutine/instruks som beskriver hvordan alle typer avvik skal avdekkes, meldes og dokumenteres. Dette for å sikre en bedre systematikk og kvalitetssikring rundt håndtering av avvik.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Varsel om pålegg

Vi opplyser om at miljøsjefen kan gi barnehagen pålegg om retting for å sikre at avvikene rettes.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at pålegg kan bli gitt (jf Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 16 om forhåndsvarsling og Lov om folkehelsearbeid § 14 om retting). Varslet er gitt med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen

TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Rune Berg
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift